

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده دندانپزشکی

عنوان:

بررسی آگاهی والدین از وجود دندان مولر اول دائمی و ارتباط آن
با DMFT در کودکان ۶-۹ ساله شهر اردبیل در سال تحصیلی

۱۳۹۸-۱۳۹۹

استاد راهنما:

دکتر مهسا مولایی

اساتید مشاور:

دکتر شادیه مولایی

مهندس مالک اباذری

نگارنده: الهام ابوالحسن زاده

شماره پایان نامه: د/پ/۱۶

سوگند نامه

اکنون که با عنایات و الطاف بیکران الهی دوره دکتری دندانپزشکی را با موفقیت به پایان رسانده ام و مسئولیت خدمت به خلق را بر عهده گرفته ام، در پیشگاه قرآن کریم* به خداوند قادر متعال که دانای آشکار و نهان است و یادش آرامش دلهای خردمندان و یادش شفای آلام دردمندان، سوگند یاد می کنم که:

همواره حدود الهی و احکام مقدس دینی را محترم شمارم، از تضییع حقوق بیماران پرهیزم و سلامت و بهبود آنان را بر منافع مادی و امیال نفسی خود مقدم دارم، در امور مربوط به حرفه خویش حریم عفاف را رعایت کنم و اسرار بیماران خود را، جز به ضرورت شرعی و قانونی، فاش نسازم، خود را نسبت به حفظ قداست حرفه خویش و حرمت همکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که با پرهیزکاری و اخلاق منافات دارد اجتناب ورزم، همواره برای ارتقاء دانش خویش تلاش کنم و از دخالت در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم خودداری نمایم، در امر بهداشت، اعتلاء فرهنگ و آگاهیهای عمومی تلاش نمایم و تامین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه را مسئولیت اساسی خویش بدانم. اینک با پیمانی استوار زیر این سوگندنامه را به دست خویش امضاء نموده و آن را به عنوان سند شرافت علمی خویش به دفتر دانشکده می سپارم.

سپاس ایزد منان را
که مرا شعور علم آموزی آموخت...

تشکر صمیمانه از

استاد راهنمای محترم

سرکار خانم دکتر مولایی

واساتید مشاور

سرکار خانم دکتر مولایی و جناب آقای مهندس مالک اباذری
چراکه بدون راهنمایی های ارزشمندشان ، تامین این پایان نامه
بسیار مشکل مینمود

تقدیم به

به خانواده مهربانم

که مرا صبورشکیبایی در راه علم آموزی، آموختند...

چکیده

مقدمه:

دندانهای مولر اول دائمی در ۶-۷ سالگی و معمولاً آرام و بدون عارضه در خلف مولردوم شیری رویش می یابند، بدین جهت والدین اغلب متوجه رویش آنها نمیشوند. همچنین این دندانها به دلیل فرم آناتومیک تاج، بسیار مستعد پوسیدگی هستند، بنابراین نیازمند مراقبتهای بهداشتی دقیق و نظارت والدین هستند. اطلاع والدین از حضور این دندانها در دهان کودکان در حفظ سلامت آن موثر است. از آنجاکه در جامعه ما درصد نسبتاً زیادی از والدین به دلیل مسائل اقتصادی، فرهنگی تمایل به درمان دندان شیری ندارند، آگاهی آنان از رویش دندان دائمی در حفظ سلامت آن موثر خواهد بود. در این تحقیق برآن شدیم آگاهی والدین از وجود دندان مولر اول دائمی در دهان فرزندان و ارتباط آن با DMFT این دندان را در کودکان ۶-۹ ساله شهر اردبیل بررسی کنیم. به امید اینکه نتایج حاصل از این تحقیق مورد توجه مسئولین امر بهداشت دهان و دندان جهت رفع نقائص احتمالی و در نتیجه ارتقاء بهداشت دهان کودکان شود.

روش اجرای پایان نامه:

این مطالعه به صورت مقطعی بر روی ۳۶۶ دانش آموز ۶-۹ ساله شهر اردبیل و والدین آنها انجام گرفت. روش نمونه گیری در این مطالعه به صورت خوشه ای بود. پس از انتخاب مدارس و دانش آموزان، چک لیستی توسط محقق با مصاحبه از والدین دانش آموزان تکمیل شد. سپس با دندانهای رویش یافته در دهان کودک مطابقت داده شد و در نهایت با معاینه دهان، DMFT مولر اول دائمی برای هر کودک تعیین شد.

نتایج:

در این مطالعه ۸۰/۳ درصد از والدین از رویش دندان مولر اول دائمی در دهان کودکان اطلاع داشتند. میانگین DMFT دندان مولر اول دائمی 0.92 ± 1.13 بود. ارتباط معنی داری بین میانگین DMFT 6 و آگاهی والدین و جنس وجود نداشت. بین آگاهی درباره حضور دندان مولر اول دائمی و تحصیلات و شغل پدر ارتباط معنی داری وجود داشت.

نتیجه گیری:

رابطه مهمی بین آگاهی والدین و DMFT دندان مولر اول دائمی وجود نداشت. توجه به آموزش زودهنگام والدین و پیشگیری و درمان به موقع دندانهای پوسیده ضروری است.

واژه های کلیدی به فارسی:

آگاهی والدین، رویش، مولر اول دائمی، دانش آموزان ۶-۹ ساله، DMFT

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۱-۱- مقدمه ۱
- ۱-۲- بیان مسئله و ضرورت انجام پروژه ۱
- ۱-۳- تعریف واژه ها ۵
- آگاهی والدین: ۵
- رویش ۵
- مولر اول دائمی: ۵
- DMFT ۶
- ۱-۴- اهداف تحقیق ۶
- ۱-۴-۱- هدف کلی ۶
- ۱-۴-۲- اهداف اختصاصی ۶
- ۱-۴-۳- اهداف کاربردی ۷
- ۱-۴-۴- سوالات تحقیق ۷
- ۱-۴-۵- فرضیات تحقیق ۷

فصل دوم: پیشینه تحقیق

- ۱-۲- مبانی نظری تحقیق ۹
- ۱-۲-۲- آناتومی دندان مولر اول دائمی ماگزیلا ۹
- ۱-۲-۳- اهمیت دندان مولر اول دائمی ۱۳
- ۱-۲-۴- عوامل موثر بر پوسیدگی دندان مولر اول دائمی ۱۳
- ۱-۲-۵- اثرات از دست دادن زود هنگام دندان مولر اول دائمی ۱۴
- ۱-۲-۶- آگاهی والدین از عوامل موثر بر پوسیدگی دندان و پیشگیری از آن ۱۷

۱۸ ۷-۲-۲ آگاهی والدین از روش های بهداشت دهان و دندان

۲۰ ۸-۲-۲ DMFT دندانهای مولر اول دائمی

۲۲ ۳-۲ مبانی عملی تحقیق

فصل سوم: روش اجرای پژوهش

۲۶ ۱-۳ نوع پژوهش

۲۶ ۲-۳ جمعیت مورد مطالعه

۲۶ ۳-۳ نمونه برداری و روش نمونه گیری

۲۷ ۴-۳ معیارهای ورود و خروج از مطالعه

۲۷ معیارهای ورود

۲۷ معیارهای خروج

۲۷ ۵-۳ روش گردآوری اطلاعات

۲۸ ۶-۳ ملاحظات اخلاقی

۲۸ ۷-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۳۲ ۱-۴ مقدمه

۳۲ ۲-۴ بخش آمار توصیفی

۵۵ ۳-۴ بخش آمار استنباطی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۶۳ ۱-۵ بحث

۷۱ ۲-۵ نتایج

۷۳ ۳-۵ نتیجه گیری

۷۴ ۴-۵ پیشنهادات تحقیق

۷۵ ۵-۵ محدودیت های تحقیق

منابع:..... ۷۵

چک لیست:..... ۸۶

فهرست جداول

جدول ۳-۸- جدول متغیرها..... ۲۸

جدول ۴-۱- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت..... ۳۲

جدول ۴-۲- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تحصیلات پدر..... ۳۳

جدول ۴-۳- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تحصیلات مادر..... ۳۵

جدول ۴-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل پدر..... ۳۷

جدول ۴-۵- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل مادر..... ۳۹

جدول ۴-۶- میانگین و انحراف معیار سن در گروه های مورد مطالعه..... ۴۰

جدول ۴-۷- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال اولین دندان کرسی دائمی در سن ۶-۷ سالگی

رویش می یابد..... ۴۱

جدول ۴-۸- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال اولین دندان کرسی دائمی در پشت کرسی

دوم شیری رویش می یابد..... ۴۳

جدول ۴-۹- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا دندان کرسی دائمی در دهان کودک کتان

رویش یافته است..... ۴۵

جدول ۴-۱۰- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودک کتان در سال اخیر، توسط

دندانپزشک ویزیت شده است..... ۴۷

جدول ۴-۱۱- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا به مسواک زدن کودک خود نظارت دارید..... ۴۸

جدول ۴-۱۲- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکتان، از خمیردندان فلورایددار استفاده میکند..... ۴۹

جدول ۴-۱۳- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکتان، از دهانشویه فلورایددار استفاده

میکند..... ۵۰

جدول ۴-۱۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکتان، از نخ دندان استفاده میکند..... ۵۱

جدول ۴-۱۵- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا دندانهای کودکتان، فیشورسیلانت شده است..... ۵۲

جدول ۴-۱۶- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال منابع کسب اطلاعات درباره روشهای بهداشت دهان و دندان کدامیک از موارد زیر است..... ۵۳

جدول ۴-۱۷- ارتباط بین سطح آگاهی ۱ با DMFT..... ۵۵

جدول ۴-۱۸- ارتباط بین سطح آگاهی ۲ با DMFT..... ۵۵

جدول ۴-۱۹-ارتباط بین سطح آگاهی ۱ با شغل مادر.....۵۶

جدول ۴-۲۰-ارتباط بین سطح آگاهی ۲ با شغل مادر.....۵۶

جدول ۴-۲۱-ارتباط بین سطح آگاهی ۱ با شغل پدر.....۵۷

جدول ۴-۲۲-ارتباط بین سطح آگاهی ۲ با شغل پدر.....۵۷

جدول ۴-۲۳-ارتباط بین سطح آگاهی ۱ با تحصیلات مادر.....۵۸

جدول ۴-۲۴-ارتباط بین سطح آگاهی ۲ با تحصیلات مادر.....۵۸

جدول ۴-۲۵-ارتباط بین سطح آگاهی ۱ با تحصیلات پدر.....۵۹

جدول ۴-۲۶-ارتباط بین سطح آگاهی ۲ با تحصیلات پدر.....۵۹

جدول ۴-۲۷-ارتباط بین DMFT6 با جنسیت.....۶۰

فهرست شکل ها

شکل ۱-۲- آناتومی سطح اکلوزال دندان مولراول دائمی ماگزیلا..... ۱۰

شکل ۲-۲- آناتومی سطح اکلوزال دندان مولراول دائمی مندیبل..... ۱۲

نمودار ۱-۴- جنسیت

پاسخگویان..... ۳۲

نمودار ۲-۴- تحصیلات پدر پاسخگویان..... ۳۴

نمودار ۳-۴- تحصیلات مادر

پاسخگویان..... ۳۶

نمودار ۴-۴- شغل پدر پاسخگویان..... ۳۸

نمودار ۴-۵- شغل مادر

پاسخگویان..... ۴۰

نمودار ۴-۷- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال اولین دندان کرسی دائمی در سن ۶-۷

سالگی رویش می

یابد..... ۴۲

نمودار ۴-۸- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال اولین دندان کرسی دائمی در پشت دندان

کرسی دوم شیری رویش می یابد.....

نمودار ۹-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا دندان کرسی دائمی در دهان کودک

تان رویش یافته

است..... ۴۶

نمودار ۱۰-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکان در سال اخیر، توسط

دندانپزشک ویزیت شده است..... ۴۷

نمودار ۱۱-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا به مسواک زدن کودک خود نظارت

دارید..... ۴۸.....

نمودار ۱۲-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکان، از خمیردندان فلورایددار

استفاده میکنند..... ۴۹.....

نمودار ۱۳-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکان، از دهانشویه فلورایددار

استفاده

میکند..... ۵۰.....

نمودار ۱۴-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا کودکان، از نخ دندان استفاده

میکند... ۵۱

نمودار ۱۵-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال آیا دندانهای کودکان، فیشورسیلانت شده

است..... ۵۲

نمودار ۱۶-۴- توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پاسخ به سوال منابع کسب اطلاعات درباره روشهای

بهداشت دهان و دندان کدامیک از موارد زیر

است..... ۵۴.....